

SÖYLEŞİ

"İLAÇTA DIŞA BAĞIMLILIĞIN AZALTILMASI İÇİN ÇALIŞIYORUZ"

Nobel İlaç, ithalatın yüksek olduğu ilaç sektöründe yaklaşık 50 ülkeye yaptığı ihracat başarısı ile dış ticaret açığı vermeyen Türkiye'deki tek yerli ilaç firması konumunda. Nobel İlaç Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Ulusoy, "20 ülkede aktif tanıtım, 50'ye yakın ülkeye de ihracat yapıyoruz. Övünerek söylemek isterim, yıllardır ihracatı ithalatından fazla olan, can yakıcı cari açık probleminde etkisi olmayan tek yerli ilaç firmasıyız" diyor.

Burcu Tuvay btuvay@ekonomist.com.tr

1 964 yılında kurulan ve yarım asrı geride bırakan yüzde 100 yerli sermayeli Nobel İlaç, uluslararası faaliyet gösteriyor ve Türk markasını geniş bir coğrafyada temsil ediyor. Satış pazarlama ve yönetim faaliyetleri İstanbul'da, üretim ve AR-GE faaliyetleri Düzce'de, hammadde üretimi ise Çerçekköy'de gerçekleştiriliyor. Nobel İlaç, ithalatın yüksek olduğu ilaç sektöründe yaklaşık 50 ülkeye yaptığı ihracat başarısı ile dış ticaret açığı vermeyen Türkiye'deki tek yerli ilaç firması konumunda. 20'den fazla ülkedeki faaliyetlerini, kendi kurduğu temsilcilik ve şirketleriyle yürüten Nobel, gelişimini yeni pazarlarda sürdüreceği şekilde stratejik çalışmalarına devam ederken,

yurtiçi ve yurtdışında yaklaşık 2 bin 500'den fazla kişiyi istihdam ediyor. Nobel İlaç Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Ulusoy, "20 ülkede aktif tanıtım, 50'ye yakın ülkeye de ihracat yapıyoruz.

Övünerek söylemek isterim, yıllardır ihracatı ithalatından fazla olan, can yakıcı cari açık probleminde etkisi olmayan tek yerli ilaç firmasıyız. Bu konuda, 'İlaçta Dışa Bağlılığın Azaltılması' vizyonu ile hareket eden

devletimizle tam bir fikir ve amaç birliği içerisindeyiz" diyor. 2023 Vizyonu ve 10 Kalkınma Planı gibi resmi belgelerde de yer verildiği şekilde, bu sahada dışa bağımlılığı azaltmamız gerektiğini vurgulayan Ulusoy, bu konuda her türlü katkıyı sağlayacaklarını belirtiyor. Ulusoy, sorularımızı şöyle yanıtladı:

Şirketiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Ne zamandır faaliyet gösteriyor, kısaca öyküsünü anlatır mısınız?

Nobel İlaç, 1964 yılında kurulmuş, yüzde 100 yerli sermayeli bir firma. Halen 20 ülkede kendi ekiplerimizle tanıtım faaliyetlerimizi yürütüyoruz. İhracat yaptığımız ülke sayısı 50'ye yakın. Geniş bir ürün yelpazemiz var. Bu ürünleri üç ülkedeki dört tesisimizde üretiyoruz. Ayrıca AR-GE merkezimiz ve biyoteknoloji sahası da dâhil devam eden yeni yatırım projelerimiz var. Toplam çalışan

sayımız 2 bin 500'ü geçti.

Biyoteknolojik ilaç yatırımınızın tarihçesi nedir?

Bu sahaya, 2005 yılında, Türkiye'de yerli ilaç firmaları arasında bir ilk olarak İnterferon Alfa Faz II klinik çalışması ile adım attık. Biyoteknoloji her zaman ilgi alanımızda oldu. 2014 yılı ise önemli bir dönüm noktası bizim için. TÜBİTAK öncülüğünde açılan 1007 kodlu 'Biyobenzer İlaçların Yerli olarak Geliştirilmesi ve Üretilmesi' programında 28 proje ve 23 şirket içerisinden, onay alan tek dosya Nobel'inki. Ve bu proje ile devlet destekli ilk milli biyobenzer projesi 'BIOSIM-1' de başladı. Ayrıca bir yeni molekül geliştirme çalışmamız da devam ediyor.

Neden bu alana yatırım kararı aldınız?

Yarım asrı geride bırakmış, ülkemizde birçok 'ilk'e de imza atmış bir firmayız. Gelecek 50 yılda da var olabilmenin önemli şartlarından birinin bu sahada var olduğunu görmek zor değil. Değer bazında dünya genelinde ilaç pazarının yüzde 25'i, ülkemizde yaklaşık yüzde 20'si biyoteknoloji ürünlerinden oluşuyor. Bu paylar hızlıca da büyümeye devam ediyor. Biz bu yatırımları yalnızca Türkiye pazarı hedefiyle yapıyor da değiliz. Söz ettiğim gibi, şimdilik 20 ülkede aktif tanıtım, 50'ye yakın ülkeye de ihracat yapıyoruz. Övünerek söylemek isterim, yıllardır ihracatı ithalatından fazla olan, can yakıcı cari açık probleminde etkisi olmayan tek yerli ilaç firmasıyız. Bu konuda, 'İlaçta Dışa Bağımlılığın Azaltılması' vizyonu ile hareket eden devletimizle tam bir fikir ve amaç birliği içerisindeyiz.

Yatırımlarınızın Türkiye'ye ne kazandırdığını bekliyorsunuz?

Biraz önce de vurguladım, tüketim içinde bu grubun payı şimdiden göz ardı edilemez durumda, daha da artacak. Bütün sağlık kalemlerinde olduğu gibi ilaçta da giderlerin finansmanında

"BU SAHADA POTANSİYEL GÖRÜYÖRÜZ"

ZORLUKLAR NELER? Biyoteknoloji alanında zorluk çok. Her şeyden önce, yüksek maliyetli bu yatırımlara kaynak aktarmak neredeyse imkânsız hale geldi. İlaç fiyatlarındaki problem her firmayı günü kurtarma, ayakta kalabilme mücadelesine sürüklüyor. Bunu aşsanız, yetişmiş eleman yetersizliği ciddi başka bir sıkıntı. Makine, teçhizat, sarf malzemesi vb. konularda dışa bağımlıyız. Aslında, ülkede bu konularda yeterli iklimin henüz oluşmamış olması tüm sorunları kapsayan ana başlık.

YÜKSEK POTANSİYEL VAR Ancak biyoteknolojik ilaç sahasında bir potansiyel de görüyoruz elbette. Dünya genelinde çeşitli nedenlerle sağlık hizmeti ve ilaca ihtiyaç artıyor. Her alanda olduğu gibi de avantajları nedeniyle yüksek teknoloji ürünlerinin kullanımı kaçınılmaz hale geliyor. Dolayısıyla bu konuya eğilmek anlamlı görünüyor.

sıkıntı yaşadığı malum. Ayrıca, stratejik alan olarak kabul edilen ilaçta yerli üretimin önemi tartışılmaz. 2023 Vizyonu ve 10 Kalkınma Planı gibi resmi belgelerde de yer verildiği şekilde, bu sahada dışa bağımlılığı azaltmamız lazım. Biz bu konuda bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da her türlü katkıyı sağlayacağız.

Biyoteknolojik ilaç alanında

önümüzdeki 5 yıl için hedeflerinizi paylaşır mısınız?

Öncelikle Türkiye'de örneği olmayan yüksek teknoloji ve donanımlı bir laboratuvar oluşturduk. Bu alana 10 civarında ürünle girmek gibi bir hedefimiz var. Şu an 25 kişilik bir ekibimiz var ve yakın zamanda sayı 100'e yaklaşacak. Elbette ana hedef Türkiye yanında çok sayıda ülkede de bu ürünleri kullanıma sunabilmek.